

Poniższa informację uzyskana została od Mecenasa Damiana Sucholewskiego mająca na celu rozważenie dalszych kroków w świetle czerwcowej informacji ETPC.

Skarga do Komitetu Praw Człowieka ONZ w Genewie

Po odrzuceniu skarg przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu pozostały jeszcze możliwości walki przed sądami krajowymi lub innymi organami międzynarodowymi, które dają możliwości skutecznej walki o przywrócenie praw emerytalnych.

Jednym z takich organów jest Komitet Praw Człowieka ONZ. Podstawą prawną funkcjonowania tej instytucji oraz składania skarg jest Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych.

Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych uchwalony został przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 16 grudnia 1966 roku. Polska ratyfikowała ten traktat 3 marca 1977 roku i wszedł on w życie w stosunku do Polski w dniu 18 czerwca 1977 roku.

Na podstawie Paktu można składać skargę do Komitetu Praw Człowieka. Siedziba mieści się w Genewie. Jest to instytucja składająca się z 18 sędziów.

Obecnie nie zasiada w niej żaden Polak.

Skarga składana jest przeciwko państwu, które dopuściło się naruszeń praw wynikających z Paktu, w tym przypadku Polski.

Skarga powinna dotyczyć naruszenia wyłącznie tych praw i wolności, które zostały wymienione w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych.

Wskazane jest wyczerpanie drogi krajowej przed złożeniem skargi do KPC.

Nie ma określonego terminu do złożenia skargi po wyczerpaniu drogi krajowej, jak ma to miejsce w przypadku skargi do Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, gdzie obowiązuje 6 miesięczny termin do złożenia skargi po wyczerpaniu drogi krajowej.

Wcześniej złożenie skargi do ETPC nie koliduje ze złożeniem skargi do Komitetu Praw Człowieka. Skarga ta nie zostanie automatycznie odrzucona lecz podlegać będzie procedurze rozpoznawczej.

W przypadku uznania skargi za zasadną Komitet Praw Człowieka, po merytorycznym rozpatrzeniu przedstawionych mu zarzutów, rozstrzyga, czy doszło do naruszenia praw i wolności wymienionych w Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych. Komitet nie wydaje jednak wyroku, a jego stanowisko nazywane jest opinią. Jeśli organ uzna, że postanowienia Paktu zostały pogwałcone, z reguły wskazuje także konkretne działania, jakie powinno podjąć zaskarżone państwo w celu usunięcia skutków naruszenia lub zapobieżenia podobnym naruszeniom w przyszłości. Jedynie wyjątkowo zdarza się, że już sam fakt stwierdzenia pogwałcenia prawa zostaje uznany za wystarczający środek zaradczy.

Rekomendowane kroki mogą mieć charakter ogólny lub dotyczyć jedynie ofiary naruszenia.

Państwu zaleca się np.:

- zmianę ustawodawstwa wewnętrznego niezgodnego z postanowieniami Paktu lub dokonanie przeglądu praktyki w określonych sprawach;

- zamianę kary (w przypadku skazanych na karę śmierci);

- zwolnienie danej osoby z więzienia lub aresztu;

- udzielenie skarżącemu zezwolenia na opuszczenie kraju;

- zapewnienie danej osobie odpowiedniej opieki medycznej;

- zagwarantowanie skarżącemu regularnych kontaktów z dziećmi;

- przeprowadzenie dochodzenia i pociągnięcie do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych w sprawach związanych ze stosowaniem tortur, zabójstwami lub wymuszonymi zaginięciami;

- umożliwienie skarżącemu wniesienie środka odwoławczego;

- przywrócenie danej osoby na poprzednio zajmowane stanowisko pracy;

- udzielenie ofierze naruszenia słusznego odszkodowania (ale co do zasady bez wskazywania konkretnej kwoty).

Powołany jest Specjalny Sprawozdawca ds. Monitorowania Realizacji Opinii.

Działania Specjalnego Sprawozdawcy polegają przede wszystkim na wysyłaniu do zainteresowanych państw not z prośbą o udzielenie szczegółowych informacji na temat kroków

podjętych zgodnie z zaleceniami Komitetu oraz na konsultacjach z przedstawicielami rządów.

Przepisy Paktu Praw Człowieka, które zostały naruszone to:

Artykuł 7

Nikt nie może być poddawany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu. W szczególności nikt nie będzie poddawany, bez swej swobodnie wyrażonej zgody, doświadczeniom lekarskim lub naukowym.

Artykuł 14

1. Wszyscy ludzie są równi przed sądami i trybunałami. Każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrywania swojej sprawy przez właściwy, niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, przy rozstrzygnięciu co do zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciw niemu sprawie karnej oraz o jego prawem i obowiązkach w sprawie cywilnej. Prasa i publiczność mogą być wyłączone z całości lub części rozprawy sądowej ze względu na moralność, porządek publiczny lub bezpieczeństwo państwowe w społeczeństwie demokratycznym, lub jeżeli wymaga tego ochrona życia prywatnego stron, albo też w okolicznościach szczególnych, w granicach uznanych przez sąd za bezwzględnie konieczne, kiedy jawność mogłaby przynieść szkodę interesom sprawiedliwości; jednakże każde orzeczenie sądu wydane w jakiegokolwiek sprawie karnej lub cywilnej będzie publicznie ogłoszone, z wyjątkiem sporów małżeńskich o opiekę nad dziećmi.

2. Każdy oskarżony o popełnienie czynu zagrożonego karą ma prawo być uważany za niewinnego aż do czasu udowodnienia mu winy zgodnie z ustawą.

3. Przy rozstrzygnięciu zasadności każdego oskarżenia każdy ma prawo, na zasadach pełnej

równości, do co najmniej następujących gwarancji:

a) niezwłocznego otrzymania szczegółowej informacji, w języku dla niego zrozumiałym, o istocie i przyczynie oskarżenia,

b) dysponowania odpowiednim czasem i możliwościami przygotowania obrony i porozumienia się z obrońcą przez siebie wybranym,

c) rozprawy bez nieuzasadnionej zwłoki,

d) obecności na rozprawie, bronięcia się osobiście lub przez wybranego przez siebie obrońcę; do otrzymania informacji, jeżeli nie posiada obrońcy, o przysługującym mu takim prawie; oraz posiadania obrońcy wyznaczonego z urzędu w każdym przypadku, kiedy wymaga tego interes sprawiedliwości, bez ponoszenia kosztów obrony w przypadkach, kiedy oskarżony nie posiada dostatecznych środków na ich pokrycie,

e) przesłuchania lub spowodowania przesłuchania świadków oskarżenia oraz obecności i przesłuchania świadków obrony na takich samych warunkach, jak świadków oskarżenia,

f) korzystania z bezpłatnej pomocy tłumacza, jeżeli nie rozumie lub nie mówi językiem używanym w sądzie,

g) nieprzymuszania do zeznawania przeciwko sobie lub do przyznania się do winy.

4. W przypadku osób małoletnich, w postępowaniu bierze się pod uwagę ich wiek oraz potrzebę wpływania na ich reedukację.

5. Każda osoba skazana za przestępstwo ma prawo odwołania się do sadu wyższej instancji w

celu ponownego rozpatrzenia orzeczenia o winie i karze zgodnie z ustawą.

6. Każdemu skazanemu prawomocnie za przestępstwo, który odbył karę w wyniku takiego skazania, a następnie został uniewinniony lub ułaskawiony na tej podstawie, że nowy lub nowo ujawniony fakt dowiódł, iż nastąpiła pomyłka sądowa, przysługuje odszkodowanie zgodnie z ustawą, o ile nie udowodniono, że jest on całkowicie lub częściowo odpowiedzialny za nieujawnienie nieznanego faktu we właściwym czasie.

7. Nikt nie może być ponownie sądzony lub karany za przestępstwo, za które już raz został prawomocnie skazany lub uniewinniony zgodnie z ustawą i procedurą karną danego kraju.

Artykuł 15

1. Nikt nie może być uznany za winnego popełnienia przestępstwa polegającego na działaniu lub zaniechaniu, który według prawa wewnętrznego lub międzynarodowego nie stanowił przestępstwa w czasie jego popełnienia. Nie może być również wymierzona kara surowsza od tej, którą można było wymierzyć w czasie, gdy czyn zagrożony karą został popełniony. Jeżeli po popełnieniu czynu zagrożonego karą ustanowioną zostanie przez ustawę kara łagodniejsza za taki czyn, przestępca będzie miał prawo z tego korzystać.

2. Nic w niniejszym artykule nie stanowi przeszkody w sądzeniu i karaniu osoby winnej działania lub zaniechania, które w czasie jego popełnienia stanowiło przestępstwo w myśl ogólnych zasad prawa uznanych przez społeczność międzynarodową.

Artykuł 26

Wszyscy są równi wobec prawa i mają prawo, bez żadnej dyskryminacji, do równej ochrony prawnej. W związku z tym ustawa powinna zakazywać wszelkiej dyskryminacji i gwarantować wszystkim jednakową i skuteczną ochronę prawną przed wszelką dyskryminacją, a zwłaszcza ze względu na rasę, kolor skóry, płeć, język, religię, poglądy polityczne lub inne, pochodzenie narodowe lub społeczne, sytuację majątkową, urodzenie lub jakiegokolwiek inne przyczyny.

Kancelaria służby pomocą przy realizacji tego typu skarg.

z poważaniem

Damian Sucholewski

Kancelaria Adwokacka

Damian Sucholewski

ul. Kasprzaka 7, 01-211 Warszawa

NIP: 661-187-33-70, REGON 141832978

tel/fax 22 489 60 33, tel. kom. 502 64 64 59

www.sucholewski.pl